

DE NATIONALE
ASSEMBLÉE
VAN DE REPUBLIEK SURINAME

Onafhankelijkheidsplein 10 / Henck Arronstraat 2-4 & 6
Paramaribo, Suriname | Tel.: +597 475-180 (Centrale) | www.dna.sr

DNA no.: 1500/26

Paramaribo, 11 augustus 2026

De President van de
Republiek Suriname,
Mevrouw drs. J. Simons

Onderwerp: aanbidding Eindverslag

Mevrouw de President,

Hierbij doe ik u toekomen het Eindverslag der Commissie van Rapporteurs voor de ontwerpwet **houdende regels betreffende het toezicht op virtuele activa dienstverleners (Wet Toezicht Virtuele Activa Dienstverleners)**

De Voorzitter van
De Nationale Assemblée,

Dr. h.c. ir. Michael Ashwin Adhin

Cc: De Vice-President van de Republiek Suriname
De Minister van Financiën en Planning

JurO/RR

Wet van.....,
houdende regels betreffende
het toezicht op virtuele activa
dienstverleners (Wet Toezicht
Virtuele Activa Dienstverleners)

EINDVERSLAG

DER

COMMISSIE VAN RAPPORTEURS

=====

PREADVIES

De Commissie van Rapporteurs (hierna te noemen: de Commissie) heeft kennis genomen van de onderhavige ontwerpwet en de daarbij behorende Memorie van Toelichting.

De bovengenoemde ontwerpwet heeft als doel de ontwikkeling en instandhouding van een gezond financieel en virtuele activa systeem, maar daarnaast ook het bevorderen van een adequate werking van de financiële markten en in het bijzonder, het reguleren van de toegang tot en de uitoefening van het bedrijf van virtuele activa.

De Commissie heeft op **donderdag 16 juli 2026** haar eerste commissievergadering gehad, waarbij zij de werkwijze en het te volgen traject van haar vooronderzoek van onderhavige ontwerpwet heeft besproken en vastgelegd.

In het Preadvies zijn ten aanzien van de fundamenteën van de ontwerpwet houdende regels betreffende het toezicht op virtuele activa dienstverleners 2026 (Wet Toezicht Virtuele Activa Dienstverleners) enkele vraagpunten opgenomen, t.w.:

- Is de taskforce al ingesteld op het Ministerie van Financiën en Planning die zich bezig zal houden met het tegengaan van witwas praktijken?
- Onder welk ministerie vallen de Anti Money-Laundering (AML) wetten?

(zie preadvies d.d. 16 juli 2026 en het verslag van de commissie d.d. 16 juli 2026 Cie-157 Wet Toezicht Virtuele Activa Dienstverleners / 01-2026.)

VOORONDERZOEK

In de Huishoudelijke Vergadering van **dinsdag 04 aug 2026 (H.17)** heeft De Nationale Assemblée zich in vooronderzoek gebogen over het door de Commissie uitgebrachte preadvies. De Nationale Assemblée heeft tijdens deze vergadering besloten mee te gaan met het voorstel van de commissie inzake het verder onderzoek van de ontwerpwet

ONDERZOEK

❖ Gehouden vergaderingen

- ❖ Op **donderdag 16 juli 2026** heeft de Commissie een commissievergadering gehouden omtrent de ontwerpwet. Hierbij zijn er enkele stakeholders geïdentificeerd, t.w.:

- Het Ministerie van Financiën en Planning;
- De Centrale Bank van Suriname (CBvS);
- De Vereniging van Economisten in Suriname (VES);
- De Suriname Chartered Accountants Institute (SCAI);
- De Vereniging Surinaams Bedrijfsleven (VSB);
- De Kamer van Koophandel en Fabrieken (KKF);
- De Associatie van Surinaamse Fabrikanten (ASFA);
- De Associatie van Kleine- en Middelgrote Ondernemingen in Suriname (AKMOS);
- De Suriname Chinese Business Alliance;
- De Vereniging van Exporteurs van Agrarische Producten in Suriname (VEAPS);
- De Anton de Kom Universiteit van Suriname (Adekus);
- De Deviezen Commissie;
- De Vereniging van Cambiohouders;

- De Belastingdienst (de Directeur der belastingen, het hoofd Dienst der Belastingen en het Hoofd van de Douane);
- De Financial Intelligence Unit van het Korps Politie Suriname (FIU);
- De ICT-associatie Suriname;
- E-Gov;
- De Surinaamse Notariële Beroepsorganisatie (SNB);
- De Directeur van het MI-GLIS (de bewaarder)

(zie preadvies van 16 juli 2026 en het verslag van de commissie d.d. 07 mei 2026 Cie-095 Cie. Wet Toezicht Virtuele Activa Dienstverleners / 01-2026)

- ❖ Op **woensdag 22 juli 2026**, heeft de Commissie een vergadering gehouden waarbij verschillende stakeholders zijn gehoord. Tijdens deze vergadering heeft de Commissie enkele vraag- en aandachtspunten aan de orde gesteld t.w.:
- Waar ligt het wezenlijke verschil tussen het bestaande toezicht op banken en het voorgestelde toezicht op aanbieders van virtuele activa?
- Is de wet voldoende toekomstbestendig?
- De technologische ontwikkelingen volgen elkaar snel op. Zou het niet wenselijk zijn om in de Memorie van Toelichting (M.v.T.) of in de ontwerpwet, meer algemene bepalingen op te nemen, zodat niet bij iedere technologische ontwikkeling een wetwijziging noodzakelijk is?
- Toezicht is noodzakelijk, maar een te streng vergunningen- en toezichtsstelsel kan de innovatie juist afremmen. Het risico bestaat dat aanbieders zich buiten het formele financiële systeem blijven bewegen wanneer de regelgeving te zwaar wordt;
- Een aanzienlijk deel van het internationale betalingsverkeer vindt reeds plaats via virtuele activa en deze ontwikkeling kan niet meer worden teruggedraaid.
- Waarom is er niet is gekozen voor een systeem waarbij onderscheid wordt gemaakt tussen verschillende categorieën dienstverleners, vergelijkbaar met het onderscheid dat binnen het bancaire toezicht bestaat? Hierdoor zouden kleinere aanbieders gemakkelijker kunnen toetreden tot de gereguleerde markt.

- De mogelijkheid is aanwezig dat bestaande kleine ondernemers niet aan alle vergunningseisen zullen kunnen voldoen;
- Hoe zal de *travel rule* in de praktijk worden toegepast en geldt deze regeling vanaf een bepaald grensbedrag?
- Hoe zal de Centrale Bank van Suriname (CBvS), toezicht houden op internationale cryptoplatforms die vanuit het buitenland diensten aanbieden aan Surinaamse ingezetenen?
- Beschikt Suriname over voldoende deskundigen op het gebied van blockchainanalyse om effectief toezicht te kunnen uitoefenen?
- Wat is het verschil tussen service tokens en virtuele activa en welke gevolgen heeft het wetsvoorstel voor bestaande eenmanszaken die reeds actief zijn in de cryptosector?
- Is er een meldplicht voor ongebruikelijke transacties? Gelden er hiervoor wettelijke drempelbedragen en is overtreding van deze verplichtingen strafbaar gesteld?
- Hoeveel bedragen de kosten voor blockchaintechnologie en beschikt de CBvS over een eigen blockchainplatform?
- Waarom wordt er rechtstreeks beroep ingesteld bij de Kantonrechter en niet eerst bij een hoger bestuursorgaan?

De aanwezige stakeholders hebben ook enkele aandachtspunten aangehaald tijdens deze vergadering inzake de ontwerpwet t.w.:

- Dat de aanbevelingen van de Financial Action Taskforce (FATF) inmiddels zijn aangescherpt en dat Suriname in 2027 opnieuw zal worden beoordeeld volgens de vijfde evaluatieronde. Er is daarom geadviseerd om nadrukkelijk alle wetgeving zorgvuldig te toetsen aan de actuele aanbevelingen voordat deze wordt behandeld;
- Ten aanzien van de verschillen tussen het toezicht op banken en op virtuele activa wordt gesteld dat het traditionele bancaire toezicht reeds decennialang bestaat en daardoor sterk is ontwikkeld. Virtuele activa vormen daarentegen een relatief nieuw en internationaal verschijnsel waarbij grensoverschrijdende transacties plaatsvinden. Hierdoor is het toezicht aanzienlijk complexer en zijn ook ICT-deskundigheid en kennis van blockchaintechnologie noodzakelijk;
- Innovatie kan niet worden tegengehouden en dat regelgeving juist nodig is om de sector verantwoord te laten functioneren.

Er moet een evenwicht gevonden worden tussen innovatie, prudent risicobeheer en financiële stabiliteit;

- Uitsluitend rechtspersonen kunnen voor een vergunning in aanmerking komen. Volgens de CBvS is dit noodzakelijk om consumenten voldoende bescherming te bieden. Wanneer uitsluitend natuurlijke personen actief zijn, beschikt de toezichthouder nauwelijks over mogelijkheden om cliënten te beschermen indien zich problemen voordoen;
- Bestaande aanbieders zullen na inwerkingtreding van de wet eerst een registratieprocedure doorlopen, waarna de CBvS zal beoordelen of zij aan de vergunningsvoorwaarden voldoen. Daarbij zal begeleiding worden geboden waarnodig;
- T.a.v. de FATF-status van Suriname blijkt dat Suriname inmiddels voldoet aan 27 van de 40 aanbevelingen. Dertien aanbevelingen zijn nog niet volledig geïmplementeerd. De behandeling van de resterende wetgeving is noodzakelijk om bij de volgende evaluatie beter te scoren;
- De zogenoemde 'travel rule' kent een meldingsgrens van EUR/USD 1.000, overeenkomstig de FATF-aanbevelingen. De nadere uitwerking daarvan zal worden opgenomen in een staatsbesluit;
- Service tokens dienen uitsluitend als toegangssleutel tot een blockchainomgeving en worden daarom niet als virtuele activa aangemerkt. Virtuele activa vertegenwoordigen daarentegen overdraagbare digitale waarden waarmee transacties kunnen worden verricht en waarop het voorgestelde toezicht zich richt.
- Strafbepalingen zijn reeds opgenomen in de Wet ter voorkoming en bestrijding van Money Laundering en Terrorismefinanciering en het grensbedrag voor de 'travel rule' zal in een afzonderlijk staatsbesluit worden geregeld;
- De CBvS exploiteert zelf geen blockchain. Het is de vergunninghoudende dienstverlener die moet beschikken over een adequaat systeem waarmee transacties volledig kunnen worden geregistreerd;
- Er is bewust gekozen voor aansluiting (synchronisatie) bij de bestaande toezichtwetten van de CBvS, waarin eveneens rechtstreeks beroep openstaat bij de kantonrechter;
- Toekomstige technologische ontwikkelingen zullen grotendeels via richtlijnen van de CBvS kunnen worden opgevangen, zodat niet voortdurend wetswijzigingen noodzakelijk zijn.

(zie verslag van de commissie d.d. 22 juli 2026 Cie-160 Cie. Wet Toezicht Virtuele Activa Dienstverleners 02-2026)

Op **vrijdag 31 juli 2026** heeft de Commissie een vergadering gehouden om de stand van zaken m.b.t. het vooronderzoek van betreffende ontwerpwet te bespreken. Tijdens deze vergadering zijn de volgende aandachtspunten aan de orde gesteld door de Commissie t.w.:

- Aangezien de feedback van de stakeholders tot op heden is uitgebleven, verzoekt de commissie om een overzicht van de data waarop de stakeholders, zowel per e-mail als telefonisch, zijn benaderd met het verzoek hun feedback te doen toekomen.
- Op woensdag 5 augustus 2026 zal de commissie een vergadering beleggen met de Surinaamse Bankiersvereniging.

(zie het verslag van de Commissie d.d. 31 juli 2026 Cie. 165 Cie. Wet Toezicht Virtuele Activa Dienstverleners 03-2026).

Op **woensdag 05 augustus 2026** heeft de commissie een vergadering gehouden met de Surinaamse Bankiersvereniging (SBV). Hierbij heeft de SBV enkele vragen en aandachtspunten inzake de ontwerpwet aangehaald:

- Deze ontwerpwet draagt bij aan het ordenen van de economie;
- Naast de totstandkoming van deze ontwerpwet moet het parlement ook werken aan een overkoepelende wetgeving, waaronder alle relevante financiële wetten vallen. En één van die overkoepelende wetten die daarbij van belang is, is de Algemene wet Bestuursrecht;
- Er zijn op dit moment geen grote spelers actief die dergelijke diensten in virtuele activa verlenen vanwege het ontbreken van de wettelijke kaders. Er zijn wel enkele individuele personen die dat als hun secundaire activiteit/dienst binnen hun onderneming aanbieden.
- De definitie van virtuele activa moet scherper omschreven worden zodat er een onderscheidt komt tussen de echte virtuele activa z.a. bitcoins, crypto en de huidige online banking diensten;

- Voorstel om de richtlijnen, om die toezichthoudende taak te kunnen uitvoeren, op te nemen in de Centrale Bankwet 2022. Dit om te voorkomen dat wetgeving versnipperd raakt;
- Deze ontwerpwet raakt de bevoegdheid van de Centrale Bank als toezichthoudende bank niet direct. Het sluit het bijna uit. Het staat niet specifiek aangegeven in de wet dat de CBvS, toezicht gaat uitoefenen op de uitvoering van deze ontwerpwet;
- De SBV heeft aanvullende aanbevelingen geformuleerd ter versterking van de huidige ontwerpwet. Bezit DNA de capaciteit om deze voorstellen te verwerken in het wetsontwerp?
- Voor een goede uitvoering van deze ontwerpwet moeten de kaders goed geregeld zijn en de definities duidelijk en helder geformuleerd zijn;
- De normeringen moeten opgenomen worden in duidelijke richtlijnen, die geplaatst worden op de website van de CBvS, zodat een ieder kennis van kan nemen;

De commissie heeft tijdens deze meeting met de SBV ook enkele vraag- en aandachtspunten naar voren gebracht:

- Zijn er al spelers actief in Suriname die diensten verlenen in virtuele activa?
- Zijn er genoeg regels ingebouwd in de wet om goed toezicht te houden? Heeft de SBV voorstellen om aanvullende regels op te nemen in de ontwerpwet?
- Voor de 'Travel rule' zijn er weinig richtlijnen opgenomen in de ontwerpwet. Hoe kijken de banken naar de kwesties m.b.t. de drempelbedragen en de meldplicht van ongebruikelijke transacties?
- Waarom moeten banken voor elke nieuwe activiteit een vergunning aanvragen bij de CBvS?

(zie het verslag van de Commissie d.d. 05 aug. 2026 Cie. 167 Cie. Wet Toezicht Virtuele Activa Dienstverleners 04-2026).

Op **vrijdag 07 augustus 2026** heeft de commissie een vergadering gehouden waarbij de stand van zaken m.b.t. het vooronderzoek van deze ontwerpwet is besproken. De commissie heeft besloten om eindverslag uit te brengen en dat kan worden overgegaan tot de openbare behandeling van betreffende wet.

(zie het verslag van de Commissie d.d. 07 aug. 2026 Cie. 173 Cie. Wet Toezicht Virtuele Activa Dienstverleners 05-2026).

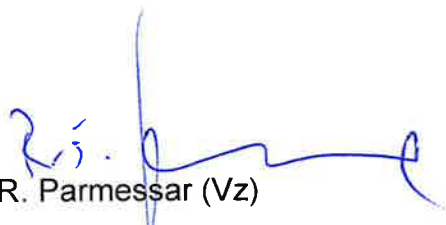
❖ Data gehouden vergaderingen

De commissie heeft 5 vergaderingen gehouden en wel op **donderdag 16 juli 2026, woensdag 22 juli 2026, vrijdag 31 juli 2026, woensdag 5 augustus 2026 en vrijdag 07 augustus 2026.**

BESLUITEN:

- De Commissie zal in de Huishoudelijke Vergadering verslag uitbrengen;
- De Commissie komt tot de conclusie dat overgegaan kan worden tot de Plenaire Openbare behandeling van de bedoelde ontwerpwet met de hierbij behorende Memorie van Toelichting;
- Eventueel nog te rijzen vraagpunten kunnen tijdens de Openbare Plenaire Vergadering aan de orde worden gesteld.

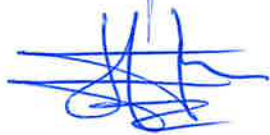
Paramaribo, 11 augustus 2026

R. Parmessar (Vz)

V. Ramsukul

A. Gajadien

R. Asabina

R. Cotino

J. Vreedzaam

J. Lau

Het ^{heeft} ~~derde~~ lid van de CvR / hebben dit ^{heeft} ~~preadvies~~ /
eindverslag niet mede-ondertekend, wegens ^{nieke} ~~.....~~